

TARTALOM

ELŐSZÓ	11
A NEMZETI MÚLT „MÍVBELI EMLÉKEI” – A HONFOGLALÓ MAGYARSÁG RÉGÉSZETI EMLÉKANYAGÁNAK FELISMERÉSE	17
A KÁRPÁT-MEDENCE 10. SZÁZADI RÉGÉSZETI EMLÉKANYAGÁNAK KUTATÁSA A NEMZETI TUDOMÁNYOK SZEMSZÖGÉBŐL	31
1. Nemzeti tudományok és a magyarok honfoglalása	31
2. A 19. század régészeti kutatása: a honfoglaló magyar emlékhagyomány felismerése	33
3. A honfoglalás kor régészeti kutatása az első világháború után	42
4. Szlávok és magyarok: kutatási irányvonalak a második világháború után	46
5. Globalizmus és nacionalizmus	52
6. „Az ország határainak megállapítása”	59
7. Az Óperencián innen – a nyugati határterület kutatásának példája	66
8. „Szittyország” és „Pannónia” között – a Magyar Fejedelemség határainak és a 10. századi magyar szállásterület változásának kérdése az újabb régészeti kutatások fényében	77
9. Összefoglalás	85
FELVIDÉKI ANZIX	89
1. Nyitrai séta	89
2. A szobrok metamorfózisa	94
3. Szvatopluk pajzsa	101
4. Cirill és Metód attribútumai	108
5. Összefoglalás	120
TURULOK ÉS ÁRPÁDOK	123
Turulok...	123
1. Politikai viharok egy jelkép körül	123
2. A turul feltűnése az írott forrásokban	127
3. A turul felemelkedése	138
4. „Mely dicsőség – Semmi kétség – Ő érte Jött létre”	144
5. A turul és a 10. századi magyarok	149

... és Árpádok	159
6. A millenniumi szoborcsoport	159
7. Árpád a 10. században és történeti hagyománya a középkori krónikairodalomban	162
8. „Árpád emeltetése” – a honfoglaló fejedelem alakjának megformálása a 18–19. században	166
9. Árpád sírjának kutatása	178
10. „A nyelven kívül a szokások, a viselet fejezi ki a nemzet jellemét” – a fejedelemábrázolások, avagy a honfoglaló magyar „vitézi viselet”	186
11. A fejedelem sírjának elképzelt kincsei	195
12. Összefoglalás	211
LEHEL VEZÉR ÉS KÜRTJE	213
1. Lehel vezér szobra Jászberényben	213
2. Lél	215
3. A kürt	219
4. A kürt kutatástörténete	222
5. A készítés helye és ideje	231
6. A tárgy funkciója	237
7. A kürt szerepe a hagyományban	241
8. A kürt kutatásának jövőbeli lehetőségei	243
9. A jászok, Lél és a kürt	245
„NEM EMLÉKSZEM, HOGY VALAHA IS VIDÁMABB EMBEREKET LÁTTAM VOLNA”	247
A 10. századi magyarok képe a kortárs és a későbbi feldolgozások tükrében	247
IDÉZETT IRODALOM	265
FORRÁSOK	301
KÉPEK CÍME ÉS FORRÁSA	303